

Handwritten signature/initials

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Royaume du Cambodge

Nation Religion Roi

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Chambres Extraordinaires au sein
des Tribunaux Cambodgiens

ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

Office of the Co-Investigating Judges
Bureau des Co-juges d'instruction

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ

Criminal Case File /Dossier pénal

លេខ/No: 002/14-08-2006

លេខស៊ើបអង្កេត/Investigation/Instruction

លេខ/No: 001/18-07-2007-ECCC-OCIJ

កំណត់ហេតុនៃការសួរចម្លើយ

Written Record of Interview of Charged Person

Procès-verbal d'interrogatoire

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception): ..... ០៧ / ០៧ / ២០០៧ .....
ម៉ោង (Time/Heure):..... ១០ : ៥០ .....
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: ..... SANN RADA .....

ឯកសារល្អបំផុតប្រកបដោយភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម
CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ នៃការបញ្ជាក់ (Certified Date/Date de certification): ..... ០៧ / ០៧ / ២០០៧ .....
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: ..... SANN RADA .....

ឆ្នាំពីរពាន់ប្រាំបី ខែមេសា ថ្ងៃទីមួយ នៅវេលាម៉ោងប្រាំបួននិងដប់នាទី

យើង **យូ ប៊ុនឡេង** និង **Marcel Lemonde** ជាសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ

ដោយមានលោក ហម ហ៊ុយ និង លោក លី ច័ន្ទគុណ ជាក្រឡាបញ្ជីអមផង

បានឃើញច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤

បានឃើញវិធាន ៥៨ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ

ដោយមានវត្តមានរបស់ អ៊ូច ចាន់ណូរ៉ា និង តាន់ហ៊ាង ដារីណូ ជាអ្នកបកប្រែនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញដែលបានស្តាប់
រួចហើយ។

ជនត្រូវចោទដែលមានអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោម បានចូលខ្លួននៅចំពោះមុខយើង:

ឈ្មោះកាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ឌុច ភេទ ប្រុស កើតថ្ងៃទី ១៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៤២។

ត្រូវដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពី **បទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ** និង **ការរំលោភបំពានធ្ងន់ធ្ងរនៃអនុសញ្ញា
ទីក្រុងហ្សឺណែវ** ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែសីហា ឆ្នាំ ១៩៤៨

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា មានទីតាំងស្ថិតនៅ ផ្លូវជាតិលេខ៤ សង្កាត់ ចោមចៅ ខណ្ឌ ដង្កោ ក្រុង ភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ៧១
ទូរស័ព្ទលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩១៤ ទូរសារលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩៤១។

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia, National Road 4, Choam Chao, Dangkoa Phnom Penh
Mail Po Box 71, Phnom Penh Tel:+855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens, Route nationale 4, Choam Chao, Dangkoa, Phnom Penh
Boite postale 71, Phnom Penh. Tel: +855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.

Handwritten signatures and initials of the judges and officials involved in the interview.

~~CONFIDENTIAL~~

បទល្មើសដែលមានចែង និង ផ្ដន្ទាទោស តាមមាត្រា ៥ មាត្រា ៦ មាត្រា ២៩ (ថ្មី) និង មាត្រា៣៩ (ថ្មី) នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤។

ច្បាប់ដើមនៃកំណត់ហេតុនេះ ត្រូវបានសរសេរជាភាសាខ្មែរ។

សហព្រះរាជអាជ្ញានៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ លោក Robert Petit និង អ្នកស្រី ជា លាង ដែលត្រូវបានជូនដំណឹង ត្រឹមត្រូវរួចហើយអំពីការសួរចម្លើយនេះ នៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹង ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៨ ៖

- អ្នកស្រី ជា លាង ត្រូវបានតំណាងដោយលោក ពេជ្រ សម្បត្តិ ជំនួយការជាន់ខ្ពស់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា។
- លោក Robert Petit ត្រូវបានតំណាងដោយលោក Alex Bates ជំនួយការជាន់ខ្ពស់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា។

លោកមេធាវី ការ សាវ័ត្ត និង Francois Roux សហមេធាវីរបស់ជនត្រូវចោទដែលត្រូវបានកោះអញ្ជើញ នៅក្នុងដីកាកោះអញ្ជើញចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៨ និង មានលទ្ធភាពបានពិនិត្យសំណុំរឿងតាំងពីពេលនោះមក

លោកមេធាវី Francois Roux មានវត្តមាន។

លោកមេធាវី ការ សាវ័ត្ត អវត្តមាន។

ការសួរចម្លើយ

សួរ-ឆ្លើយ:

សំនួររបស់លោកសហសហព្រះរាជអាជ្ញា: ជនត្រូវចោទបាននិយាយកាលពីម្សិលមិញអំពីការប្រើប្រាស់កុមារឱ្យធ្វើការងារ។ វាហាក់ដូចជាថា នៅទូទាំងប្រទេស កុមារក្មេងៗ ត្រូវបានគេប្រើឱ្យធ្វើជាអាទិករកងការពារ ហើយ គេអាចគិតថា ក្មេងទាំងនេះ ត្រូវបានជ្រើសរើស ដោយសារតែពួកគេងាយស្រួលទទួលរងឥទ្ធិពល និង បញ្ចូលមនោគមវិជ្ជា។ តើ ជនត្រូវចោទមានអ្វីនិយាយទៅទាក់ទងនឹងបញ្ហានេះ? តើ នៅស២១ មានស្ថានភាពពិតប្រាកដយ៉ាងដូចម្តេចដែរ?

ឆ្លើយ: វា ជាការពិតហើយដែលថាកុមារក្មេងៗត្រូវបានប្រើឱ្យធ្វើការនៅស២១ ក៏ដូចជានៅកន្លែងផ្សេងទៀតដែរ។ ពួកគេ ត្រូវបានប្រគល់ឱ្យធ្វើការងារប្រើកម្លាំង ហើយ ពេលខ្លះការងារកងការពារ ឬ ការងារបែងចែកម្ហូបអាហារ។ ទាក់ទងនឹងលទ្ធភាពបញ្ចូលមនោគមវិជ្ជាដោយងាយស្រួល ខ្ញុំ សុំនិយាយថា ដោយសារតែពួកគេនៅក្មេង ពួកគេដូចជាក្រដាសសម្បូរដែលគេអាចសរសេរឬគូរ អ្វីដែលគេចង់សរសេរ ឬគូរ។

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា មានទីតាំងស្ថិតនៅ ផ្លូវជាតិលេខ៤ សង្កាត់ ចោមចៅ ខណ្ឌដង្កោ ក្រុង ភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ៧១
ទូរស័ព្ទលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩១៤ ទូរសារលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩៤១។

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia, National Road 4, Choam Chao, Dangkoa Phnom Penh
Mail Po Box 71, Phnom Penh Tel:+855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens, Route nationale 4, Choam Chao, Dangkoa, Phnom Penh
Boite postale 71, Phnom Penh. Tel: +855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.

Handwritten signatures and marks at the bottom of the page.

Handwritten number 017

សំណួររបស់លោកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត: តើមានមាគារយោបាយច្បាស់លាស់ទាក់ទងនឹងការជ្រើសរើសកុមារដែរឬទេ? តើពួកគេ មានត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីលាតត្រដាងជនក្បត់នៅក្នុងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេដែរឬទេ?

ឆ្លើយ: មាគាតែមួយគត់ គឺគេទុកចិត្តកសិករក្រីក្រ និង កសិករកណ្តាលថ្នាក់ក្រោម។ ចំពោះកុមារដែលខ្ញុំបានជ្រើសរើសដើម្បីធ្វើការនៅស២១ ពួកគេ មកពីប្រភពស្ថាប័នបរិសុទ្ធ៖ ពួកគេ ជាកូនចៅរបស់កសិករក្រីក្រដែលខ្ញុំអាចទុកចិត្តបាន ហើយ បើតាមខ្ញុំដឹង មិនដែលមានការលាតត្រដាងពីជនក្បត់នៅក្នុងគ្រួសាររបស់ពួកគេនោះទេ។ ខ្ញុំនិយាយចំពោះតែករណីរបស់ខ្ញុំតែប៉ុណ្ណោះ។ រឿងអ្នកផ្សេងទៀត ខ្ញុំ មិនដឹងទេ។

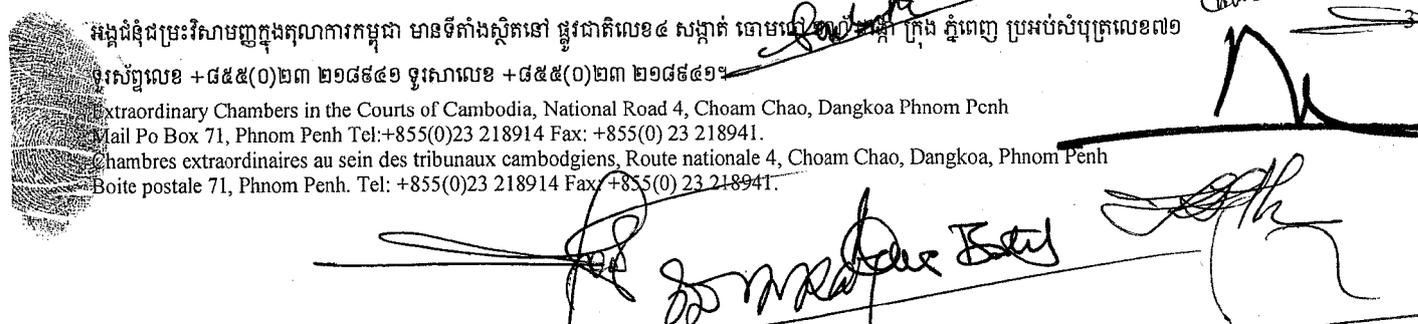
សំណួររបស់លោកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត: នៅថ្ងៃទី១៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨ លោកបានទទួលស្គាល់ (កំណត់ហេតុសួរចម្លើយ ឌុច ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨ ERN 00164630-0064640 ទំព័រទី ៦) ថា ទំព័រខ្លះ (ERN 00014091 និង ERN 00014150) នៃឯកសារមួយ ត្រូវបានសរសេរដោយលោក។ លោក បានទាមទារមើលឯកសារដើម (វិបាយការណ៍របស់អ្នកសួរចម្លើយកែ គីមហ្វិត)។ នីតិវិធីដើម្បីយកឯកសារដើមនេះកំពុងដំណើរការ។ ក្នុងដំណាក់កាលនេះ យើងបង្ហាញជូនលោកនូវឯកសារថតចម្លងមួយច្បាប់។ តើលោកព្រមឆ្លើយទៅនឹងសំណួរ ដោយពិនិត្យតែលើឯកសារថតចម្លងនេះដែរឬទេ?

ឆ្លើយ: បាទ ខ្ញុំ លែងត្រូវការឯកសារដើមទៀតហើយ។ ខ្ញុំ សុំបញ្ជាក់ថា ខ្ញុំ លែងទុកចិត្តលើការចងចាំរបស់ខ្ញុំទៀតហើយ ពីព្រោះ ខ្ញុំបានកត់សម្គាល់ថាជាច្រើនលើកច្រើនសារ នាពេលថ្មីៗនេះ ខ្ញុំ មានការភ័ន្តច្រឡំនៅក្នុងចម្លើយរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំ បានជម្រាបលោកចៅក្រមរួចហើយថា នាពេលដំបូង ខ្ញុំ មិនចង់ទទួលស្គាល់រូបថតរបស់ខ្ញុំដែលមាននៅក្នុងសៀវភៅរបស់ NIC Dunlop នោះទេ។ ដូចគ្នាដែរ ខ្ញុំ បានប្រកាសថាខ្ញុំ បានដឹងអំពីការអនុវត្តដែលមួយដែលបង្ខំឱ្យអ្នកទោសគោរពរូបសត្វផ្តុំ ប៉ុន្តែ ខ្ញុំ មិនដែលលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការធ្វើបែបនេះនោះទេ។ តាមការពិត គឺសុទ្ធតែខុសទាំងអស់៖ បន្ទាប់ពីបានអានកំណត់ដៃរបស់ម៉មណែ (ERN0077925-0077926) និង កំណត់ដៃរបស់ទុយ (ERN 00077473) ដែលទាក់ទងនឹងការរៀនសូត្រដែលខ្ញុំបានរៀបចំសម្រាប់ពួកអ្នកសួរចម្លើយ នៅថ្ងៃទី២៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៧៨ ខ្ញុំ ត្រូវទទួលស្គាល់ថាខ្ញុំ ពិតជាបានលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការអនុវត្តបែបនេះមែន។ ខ្ញុំ ជាមនុស្សតែមួយនាក់គត់នៅស២១ដែលមានសិទ្ធិកាន់ក្បាលមេក្រូធ្វើការឧទ្ទេសនាមនៅស២១។

ដូចគ្នាដែរ លោកចៅក្រមយូប៊ុនឡេង បានប្រគល់ឱ្យខ្ញុំកាលពីលើកមុន នូវឯកសារមួយទាក់ទងនឹងបញ្ជីនៃអតីតមន្ត្រីរបបលន់លួសដែលលាក់ខ្លួនក្នុងចំណោមប្រជាជនថ្មី (ERN 00173458-00173465)។ ខ្ញុំបានភ្លេចឯកសារនេះបាត់ទៅហើយ ប៉ុន្តែ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំ ទទួលស្គាល់ថាខ្ញុំបានសរសេរវាមែន តាមការបញ្ជាណែនាំរបស់ណាត។

ជារួមមក ខ្ញុំ លែងទុកចិត្តលើការចងចាំរបស់ខ្ញុំទៀតហើយ។ វិលមករកចម្លើយសារភាពរបស់ កែ គីមហ្វិតវិញ។ ឧទាហរណ៍ ទាក់ទងនឹងការដែលគេបង្ខំគាត់ឱ្យស៊ីអាចម៍របស់គាត់ ខ្ញុំសុំនិយាយថា ប្រសិនបើខ្ញុំយោងតាមតែការចង

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា មានទីតាំងស្ថិតនៅ ផ្លូវជាតិលេខ៤ សង្កាត់ ចោមចៅ ខណ្ឌ ព្រៃនប់ ភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ៧១
ទូរស័ព្ទលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩១៤ ទូរសារលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩៤១
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia, National Road 4, Choam Chao, Dangkoa Phnom Penh
Mail Po Box 71, Phnom Penh Tel: +855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens, Route nationale 4, Choam Chao, Dangkoa, Phnom Penh
Boite postale 71, Phnom Penh. Tel: +855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.

~~00177623~~ 167

ចាំរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំ មានទំនោរនឹងបដិសេធគំនិតដែលថាខ្ញុំបានដឹងពីរឿងនេះ ប៉ុន្តែ តាមការពិត ខ្ញុំ បានយកចិត្តទុកដាក់ ខ្លាំងតែលើអត្ថន័យរបស់ចម្លើយសារភាពប៉ុណ្ណោះ ហើយ មិនបានយកចិត្តទុកដាក់អំពីប្រព្រឹត្តកម្មលើអ្នកទោសនោះ ទេ។ វា ជាមូលហេតុដែលអាចធ្វើឲ្យខ្ញុំភ្លេច។

សំណួររបស់លោកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត: តាមការសារភាពជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ កែ គីម ហួត មានការ បង្ហាញថា ជនរងគ្រោះនេះចូលក្នុង ស ២១ នាខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៧៧ (ERN 00014091 ឬ ឯកសារពណ៌ ERN 00173514) ហើយថា ជននេះនៅទីនោះរហូត គឺ ៩ខែបន្ទាប់ ត្រូវនឹងចុងខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៨ (ERN 00014186 , 00014187 និង បន្តបន្ទាប់) ។ ហេតុអ្វីបានជាជនរងគ្រោះនេះ ត្រូវបានគេទុកអោយនៅរយៈពេលយូរ មុននឹងត្រូវ “កំទេច” ?

តើមានអ្វីដែលអាចអោយយើងដឹងអំពីលក្ខខណ្ឌនៃការសួរចម្លើយ និង ការធ្វើទារុណកម្មលើជនរងគ្រោះ តាមរយៈ ករណីនេះ ?

ឆ្លើយ: ចំពោះបញ្ហានេះ គឺមានមូលហេតុនយោបាយជាសំខាន់។ កែ គីមហួត ត្រូវបានបណ្តេញចេញពីភូមិភាគនិរតី ដោយតាម៉ុក មុនឆ្នាំ១៩៧០ ជាមួយនឹងបញ្ជាវិន័យរូបទៀត គឺ ខែកែប្រែ ហៅ ស៊ូ ជាហួន ហៅ វ៉ាញ និង អ៊ី ឈិន ហៅ ម៉ែ។ តាម៉ុក ជានិច្ចកាល ប្រឆាំងនឹងបញ្ជាវិន័យ។ ទីបញ្ចប់ គណៈកម្មាធិការមជ្ឈិម បានសម្រេចបញ្ជូនអ្នកទាំង៤ ទៅតំបន់ពាយ័ព្យ ហើយ ពួកគេទាំង៤ ត្រូវបានតែងតាំងជាលេខាតំបន់។ ទាំងអស់នេះ ដើម្បីនិយាយថាថ្នាក់លើ ផ្តល់ សារសំខាន់ខ្លាំងណាស់ចំពោះចម្លើយសារភាពនេះ ហើយ ដរាបណាចម្លើយនេះមិនទាន់ពេញលេញទេ គេមិនអាច បញ្ឈប់ការសួរចម្លើយបាននោះទេ។ ចំពោះការប្រើប្រាស់ទារុណកម្ម ខ្ញុំ បានប្រគល់ការសួរចម្លើយទៅទុយ ។ ខ្ញុំ លែងប្រើអះអាងថាទារុណកម្មដែលបានរៀបរាប់នោះ មិនត្រូវបានប្រើប្រាស់ទៀតហើយ។ តាមការពិត ខ្ញុំ ទទួល ស្គាល់ថាមានការប្រើទារុណកម្មមែន។

សំណួររបស់លោកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត: ទាក់ទងទៅនឹងចម្លើយសារភាពរបស់ កែ គីម ហួត នេះដដែល ឈ្មោះរបស់លោក ត្រូវបានលើកឡើងក្នុងចំណោមឈ្មោះសិស្សដទៃទៀតនៃសាលាបឋមសិក្សានៅស្រុកស្មោង ហើយ ថា លោក ជាអ្នកដែលយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំងជាងគេអំពីការពន្យល់អំពីទស្សនៈនយោបាយប្រជាធិបតេយ្យសេរី (ERN 00014110) ។ ឈ្មោះសិស្សទាំងអស់ ត្រូវបានដាក់នៅក្នុងបញ្ជីនៃជនដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពក្បត់ ផ្ទុយទៅ វិញ ឈ្មោះរបស់លោកមិនមាននៅក្នុងបញ្ជីនេះទេនៅចុងចម្លើយសារភាព (ERN 00014146) ។ តើលោកបានដឹង ទេថា ចម្លើយសារភាពរបស់កែ គីម ហួត បានឆ្លើយថាលោកគឺជាជនគួរឲ្យសង្ស័យ? តើលោកមានបានបញ្ហាអោយ គេដកឈ្មោះរបស់លោកចេញពីបញ្ជីនៃជនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពក្បត់ដែរឬទេ? តើមានចម្លើយសារភាពផ្សេង ទៀតដែលមានឆ្លើយដាក់លោកដែរឬទេ?

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា មានទីតាំងស្ថិតនៅ ផ្លូវជាតិលេខ៤ សង្កាត់ ចោមចៅ ខណ្ឌ ដង្កោ ក្រុង ភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ៧១
ទូរស័ព្ទលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩១៤ ទូរសារលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩៤១។
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia, National Road 4, Choam Chao, Dangkoa Phnom Penh
Mail Po Box 71, Phnom Penh Tel:+855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens, Route nationale 4, Choam Chao, Dangkoa, Phnom Penh
Boite postale 71, Phnom Penh. Tel: +855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.

(Handwritten signatures and marks)

[Handwritten mark]

ឆ្លើយ: ខ្ញុំ បានអានចម្លើយសារភាពនោះ នាសម័យនោះ ហើយ ខ្ញុំដឹងថាគាត់បានឆ្លើយដាក់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំ មិនប្រកាន់លប់ ផ្នែកនោះទេ ខ្ញុំទុកឱ្យថ្នាក់លើជាអ្នកសម្រេច។ ខ្ញុំ មិនដឹងថាហេតុអ្វីបានជាឈ្មោះខ្ញុំ លែងឃើញមាននៅក្នុងបញ្ជីនោះ នៅចុងចម្លើយសារភាព។ ប៉ុន្តែ ក្នុងគ្រប់ករណី ខ្ញុំ មិនបានអន្តរាគមន៍ដើម្បីដកឈ្មោះខ្ញុំចេញពីបញ្ជីនោះនោះទេ។ មានបុគ្គលៗនាក់ បានឆ្លើយដាក់ខ្ញុំនៅក្នុងចម្លើយសារភាពរបស់ពួកគេគឺ កែ គីមហ្គត និង វនវេត។ រាល់ពេលនិមួយៗ ខ្ញុំ ទុកអ្វីដែលបានសរសេរដដែល ដោយមិនធ្វើអ្វីទេ។ ប្រសិនបើខ្ញុំ អន្តរាគមន៍ វានឹងនាំឱ្យបាត់បង់មុខមាត់ និង ឥទ្ធិពលរបស់ខ្ញុំជាមួយកូនចៅខ្ញុំ។ លោកចៅក្រម បានសួរខ្ញុំថាហេតុអ្វីបានជា កែ គីមហ្គត ប្រកាសថា ខ្ញុំជាអ្នកដែល យកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំងជាងគេអំពីការពន្យល់អំពីទស្សនៈនយោបាយប្រជាធិបតេយ្យសេរី ។ ខ្ញុំ គិតថា ពីព្រោះតែ គាត់បានឱ្យខ្ញុំអានសៀវភៅពីរក្បាលនៅពេលដែលខ្ញុំជាកូនសិស្សគាត់នៅថ្នាក់ឧត្តមដ្ឋាននៃបឋមសិក្សានៅឆ្នាំ ១៩៥៦-៥៧ ។ វា ជាសៀវភៅដែលមិននៅក្នុងមាគាបក្សនោះទេ។

សំណួររបស់លោកសហចៅក្រមស៊ែបអង្កេត: ការនេះ នាំឱ្យយើងសួរលោកអំពីតម្លៃដែលលោកបានផ្តល់ឱ្យចំពោះ អត្ថន័យរបស់ចម្លើយសារភាព។ តើលោកគិតថាចម្លើយសារភាពនោះ ឆ្លុះបញ្ចាំងនូវការពិតដែរឬទេ? តើ អស់រយៈ ពេលប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះ មនោសញ្ចេតនារបស់លោក មានការផ្លាស់ប្តូរដែរឬទេ?

ឆ្លើយ: ខ្ញុំ បានពន្យល់ពីចំណុចនេះជាច្រើនដង នាពេលនៃការសម្ភាសន៍នៅឆ្នាំ១៩៩៩។ តាមពិតទៅ ខ្ញុំមិនជឿលើ ចម្លើយសារភាពនោះទេ។ ឧទាហរណ៍ ករណីរបស់កុយធួន ខ្ញុំ ច្បាស់ណាស់ថាចម្លើយសារភាពនោះ មិនត្រូវនឹង ការពិតទេ (ជាអាទិ៍ អ្វីដែលគាត់បាននិយាយអំពីជនជាតិអាមេរិកាំងៗនាក់ ឈ្មោះ Feckly និង Cerruti) ប៉ុន្តែ ខ្ញុំ មិនមានភស្តុតាងផ្ទុយដើម្បីបង្ហាញនោះទេ។ សូម្បីតែគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ បើតាមគំនិតខ្ញុំ ក៏មិនជឿចម្លើយ សារភាពនោះទាំងស្រុងដែរ។ វា គ្រាន់តែជាការស្វែងរកលេសដើម្បីបំបាត់អ្នកដែលបង្កើតជាឧបសគ្គតែប៉ុណ្ណោះ។ ក្រោយមកទៀត សុនសេន បានបញ្ជាក់ដល់យើងឱ្យស្វែងរកភ្នាក់ងាររបស់ CIA (ខ្ញុំ បានប្រាប់លោកចៅក្រមរួចហើយ ថា នៅចុងឆ្នាំ១៩៧៥ គាត់ បានកោះហៅ ខ្ញុំ និង ណាត ដើម្បីស្តីបន្ទោសយើង ដោយនិយាយថាពួកយើង មិនបានរកឃើញភ្នាក់ងារ CIA នៅស២១ ដូចតំបន់៣២)។ តាមពិតទៅ ខ្ញុំ បានយល់ភ្លាមថា នៅពេលណាដែលគេ និយាយពី CIA ឬ KGB មិនមែនមានន័យថា បុគ្គលដែលគេបាននិយាយដល់នោះ ជាសមាជិកពិតមែនរបស់ CIA ឬ KGB នោះទេ ប៉ុន្តែ គឺជាការធ្វើឡើងប្រឆាំងជាមួយពួកសត្រូវរបស់បដិវត្តដោយប៉ុលពត ដូចគ្នានឹងមហាបដិវត្ត វប្បធម៌មរណៈអធនចិនដែរ។

តាមពិតទៅ តាំងតែពីនៅសម័យមហាមហាសម័យ ខ្ញុំ ដឹងថាចម្លើយសារភាព មិនបានឆ្លុះបញ្ចាំងពីការពិតនោះទេ។ ខ្ញុំ ត្រូវបានបង្ខំឱ្យធ្វើការបម្រើអង្គការឧក្រិដ្ឋមួយអស់មួយជីវិតរបស់ខ្ញុំ ហើយ ខ្ញុំ សុំទទួលខុសត្រូវចំពោះរឿងរ៉ាវ ទាំងអស់នោះ ដោយស្មោះស្ម័គ្រ។

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា មានទីតាំងស្ថិតនៅ ផ្លូវជាតិលេខ៤ សង្កាត់ ចោមចៅ ខណ្ឌ ដង្កោ ក្រុង ភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ៧១
 ទូរស័ព្ទលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩១១ ទូរសារលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩៤១។

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia, National Road 4, Choam Chao, Dangkoa Phnom Penh
 Mail Po Box 71, Phnom Penh Tel:+855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.
 Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens, Route nationale 4, Choam Chao, Dangkoa, Phnom Penh
 Boite postale 71, Phnom Penh. Tel: +855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.

[Handwritten signatures and marks]

សំណួររបស់លោកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតML: លោកបានពន្យល់យើងជាច្រើនដងថា ការងាររបស់លោកគឺផ្ដោតសំខាន់លើចម្លើយសារភាព ដែលជាចំណុចសំខាន់បំផុត ហើយ លោកមិនបានដឹងអំពីដំណើរការលម្អិតរបស់ស២១នោះទេ ការងារនេះ ត្រូវបានប្រគល់ឱ្យអ្នកផ្សេងៗ នៅថ្ងៃនេះ លោកទទួលស្គាល់ថាលោកបានដឹងតាំងតែដើមដំបូងថាចម្លើយសារភាពមិនត្រូវនឹងការពិតទេ។ តើលោកទទួលស្គាល់ថាលោកបានបញ្ជូនដោយចេតនានូវមនុស្សរាប់ពាន់នាក់ទៅស្លាប់ដោយដឹងថាពួកគេមិនមានកំហុសនោះទេ? តើ ហេតុអ្វីបានជាលោកមិនធ្វើដូចអ្នកដទៃ យ៉ាងហោចណាស់ធ្វើការរត់គេចខ្លួន តាមអំណាចនានុក្រមរបស់លោក?

ឆ្លើយ: ខ្ញុំ មិនមានសិទ្ធិរត់គេចខ្លួននោះទេ ពីព្រោះ មានការតាមដានពីថ្នាក់លើ។ កម្មាភិបាលតែមួយចំនួនដែលអាចរត់គេចបាន គឺអ្នកដែលទៅប្រយុទ្ធជាមួយពួកវៀតណាមនៅព្រំដែន ឧទាហរណ៍ ហេង សំរិន និង ហ៊ិនសែន។ នាសម័យនោះ ហ៊ិនសែនមានឋានៈស្មើខ្ញុំដែរ គឺជាប្រធានកងវរសេនាធំ ប៉ុន្តែ គាត់មានកូនទាហាននៅក្រោមបង្គាប់ហើយ នៅជិតព្រំដែនទៀតផង ផ្ទុយពីខ្ញុំ ។ ចំពោះខ្ញុំ ខ្ញុំ មិនដែលឃើញនរណាម្នាក់ចាកចេញពីភ្នំពេញនោះទេ សូម្បីតែវេត ក៏មិនអាចចាកចេញដែរ។ ខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ ខ្ញុំ មានលិខិតដើរផ្លូវមួយដែលមានសុពលភាព៣ខែម្តងៗ ចុះហត្ថលេខាដោយឈ្មោះ ខាង ដែលជាឈ្មោះហៅក្រៅរបស់មនុស្សមួយនាក់ដែលខ្ញុំមិនដឹងថាជានរណាទេ ប៉ុន្តែពេលដែលខ្ញុំ បានមើលអក្សររបស់ខៀវ សំផន ខ្ញុំ គិតថាវាជាអក្សររបស់គាត់។ លោកចៅក្រម បានបង្ហាញជូនខ្ញុំនូវទំព័រទី១នៃចម្លើយសារភាពរបស់ កែ គឹមហួត (ERN 00173509)។ វា គឺពិតជាខ្ញុំដែលបានសរសេរពិណក្រហម “រាយការណ៍ថ្ងៃទី ៣០-០៤-៧៨” ប៉ុន្តែ ខ្ញុំ មិនដឹងថាតើនរណាជាអ្នកសរសេរនៅខាងក្រោមផ្នែកខាងឆ្វេង ថា “ខៀវសំផន ហៅ ហែម”នោះទេ។ ត្រឡប់មកលិខិតដើរផ្លូវវិញ លិខិតនេះ អនុញ្ញាតឱ្យខ្ញុំដើរតែនៅក្នុងភ្នំពេញតែប៉ុណ្ណោះ ហើយ មានម្តងនោះ ខ្ញុំ ត្រូវបង្ហាញវាផងដែរ នៅពេលដែលមានការត្រួតពិនិត្យ ជាពិសេសនៅក្បែរទីស្នាក់ការនៃគណៈកម្មាធិការមជ្ឈិម។ ខ្ញុំ មិនមានមធ្យោបាយណាមួយដើម្បីទទួលបាននូវលិខិតដើរផ្លូវដែលអនុញ្ញាតឱ្យដើរបានទូទាំងប្រទេសនោះទេ។ ខ្ញុំ មិនមានពាក់សក្តិទេ។ ខ្ញុំ មានម៉ូតូហុងដា ៩០មួយ ប៉ុន្តែវាមិនគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការធ្វើដំណើរដោយសេរីនោះទេ។

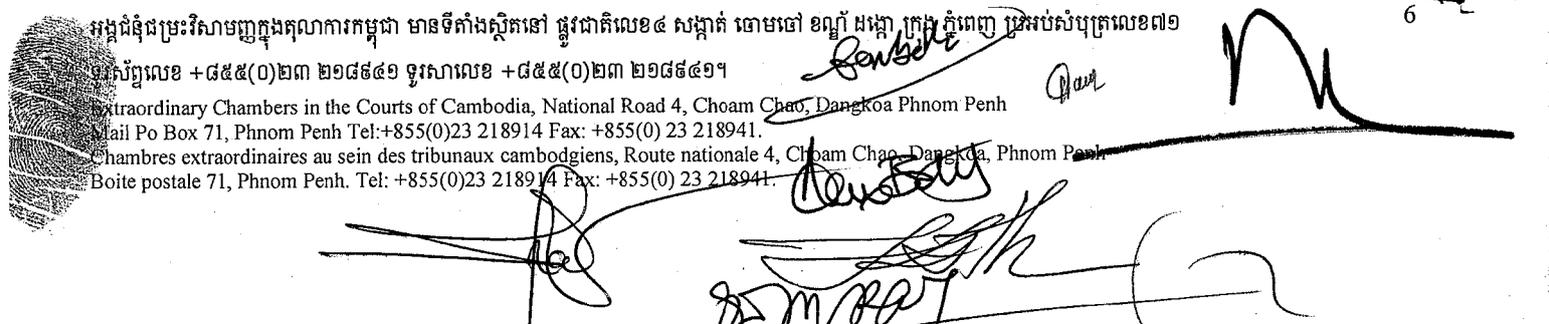
សំណួររបស់លោកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត: យ៉ាងហោចណាស់ក៏មានមួយដងដែរដែលលោកអាចរត់គេចខ្លួនបាន គឺនៅពេលនៃការរត់ចាកចេញនៅឆ្នាំ១៩៧៩?

ឆ្លើយ: នាសម័យនោះ គ្រប់គ្នា សុទ្ធតែខ្លាចពួកវៀតណាម ហើយ ខ្ញុំ គឺជាអ្នករដ្ឋការរបស់ប៉ុលពត ដូច្នេះ ជាក្រុមទី១ដែលត្រូវបានគំរាមកំហែង។

សំណួររបស់លោក Alex Bates: តាមការពន្យល់របស់ជនត្រូវចោទ ដែលតាមរយៈនោះ គាត់មិនជឿអត្ថន័យរបស់ចម្លើយសារភាពនោះទេ។ តើ ជនត្រូវចោទ អាចនិយាយដូចម្តេចអំពីឯកសារមួយដែលលោក David Chandler បាន

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា មានទីតាំងស្ថិតនៅ ផ្លូវជាតិលេខ៤ សង្កាត់ ចោមចៅ ខណ្ឌ ដង្កោ ក្រុង ភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ៧១
 ទូរស័ព្ទលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩១៤ ទូរសារលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩៤១។

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia, National Road 4, Choam Chao, Dangkoa Phnom Penh
 Mail Po Box 71, Phnom Penh Tel:+855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.
 Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens, Route nationale 4, Choam Chao, Dangkoa, Phnom Penh
 Boite postale 71, Phnom Penh. Tel: +855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.

~~CONFIDENTIAL~~

លើកឡើងនៅក្នុងសៀវភៅរបស់គាត់មានចំណងជើងថា “សម្លេងមកពីស២១ Voices from S21” ទំព័រ៦៧?
នៅក្នុងឯកសារចុះថ្ងៃទី៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៧៧ នោះ ទាក់ទងនឹងចម្លើយសារភាពរបស់ឈ្មោះ សៀកផៃ ហៅទុំ
ជនត្រូវចោទ បានសរសេរថា “ខ្ញុំ មិនដែលបានឃើញកម្មាភិបាលណាម្នាក់ដែលត្រូវបានបញ្ជូនទៅស២១ ដោយសារ
ល្បិចរបស់ខ្មាំងដែលលាបពិណ្ឌោញក្នុងនោះទេ”។

និទ្ទេសរបស់លោកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត: ឯកសារនេះ នឹងត្រូវដាក់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃកំណត់ហេតុនេះ ក៏ដូចជា
ការថតចម្លងទំព័រ៦៧ នៃសៀវភៅរបស់លោក David Chandler ជាភាសាអង់គ្លេស។

ឆ្លើយ: គឺពិតជាខ្ញុំ ដែលបានសរសេរឯកសារនេះ។ ខ្ញុំ ការពារមាតារបស់បក្ស។ អ្នកសួរចម្លើយ ត្រូវមានគោលជំហរ
រឹងមាំ ចំពោះអ្នកទោសដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាខ្មាំង។ គ្រប់ការយោសនាជុំវិញបញ្ហានេះ សុទ្ធតែជាចំណែកមួយនៃ
បទឧក្រិដ្ឋដែលគេបានបញ្ជាឱ្យខ្ញុំធ្វើ ហើយ ដែលខ្ញុំ សុំទទួលខុសត្រូវ។

ផ្អាកការធ្វើកំណត់ហេតុនៃការសួរចម្លើយ នៅវេលាម៉ោងដប់ពីរនិងម្ភៃនាទីគត់។

នៅវេលាម៉ោងដប់បួននិងសាមសិបប្រាំនាទីល្ងាចនៃថ្ងៃដដែល យើងចាប់ផ្តើមបន្តការសួរចម្លើយតទៅទៀត។

លោកមេធាវីការសារុត្ត មានវត្តមាន។

សំណួររបស់លោកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត: តើលោកអាចផ្តល់ការបញ្ជាក់បន្ថែមពីជំនួបរវាងលោកនឹងរនវើត និង
ការសួរចម្លើយរនវើតនេះ បានទេ?

ឆ្លើយ: រនវើត និង អនុរបស់គាត់ឈ្មោះ ចេង អន ត្រូវបានចាប់ខ្លួននៅមន្ទីរគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ (មន្ទីរ៨៧០)
ដោយមិត្ត លីន និង គ្លីគ្លាគាត់។ គឺតាម៉ុក ជាអ្នករៀបចំប្រតិបត្តិការនេះ។ គាត់ត្រូវបាននាំមកដល់បន្ទប់ធ្វើការរបស់ខ្ញុំ
នៅប្រហែលម៉ោង៦យប់ ហើយ នៅព្រឹកព្រហាមស្តែកឡើង ខ្ញុំ បានទៅជួបសួរសុខទុក្ខគាត់។ មានតែយើង២នាក់
ប៉ុណ្ណោះ នាពេលជួបនោះ។ គោលបំណងនៃការទៅជួបរបស់ខ្ញុំ គឺជាដំបូង ដើម្បីសុំទោសគាត់ ពីព្រោះ ខ្ញុំ គោរពគាត់
ខ្លាំងណាស់ ហើយ ដើម្បីសួរយោបល់គាត់អំពីបុលពត៌ផងដែរ។ គឺនៅពេលនោះហើយដែលគាត់ហៅខ្ញុំថា
“អាហាតករ”។ ខ្ញុំ មិនបានឆ្លើយតបវិញទេ គ្រាន់តែអង្វរគាត់កុំឱ្យនិយាយបែបនេះ ហើយ យើង បានយំទាំង២នាក់។
ជំនួបនេះ មានរយៈពេលយ៉ាងយូររន្ធតែម៉ោង។ ខ្ញុំ បាននិយាយទៅកាន់គាត់ដោយគោរព ប៉ុន្តែ គាត់មិនអាចរិះគន់ចំពោះ
សកម្មភាពរបស់ខ្ញុំបានទេ ពីព្រោះ គាត់ខ្លួនឯង ជាអ្នកបង្រៀនខ្ញុំពីបច្ចេកទេសសួរចម្លើយនិងទារុណកម្ម។ គាត់
ហាក់ដូចជាស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពទាល់ច្រក ហើយ ដឹងថាខ្ញុំមិនអាចមិនធ្វើការងាររបស់ខ្ញុំបានទេ បើមិនអញ្ចឹងទេ ខ្ញុំ

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា មានទីតាំងស្ថិតនៅ ផ្លូវជាតិលេខ៤ សង្កាត់ ចោមចៅ ខណ្ឌ ដង្កោ ក្រុង ភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ៧១
ទូរស័ព្ទលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩១៤ ទូរសារលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩៤១។
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia, National Road 4, Choam Chao, Dangkoa Phnom Penh
Mail Po Box 71, Phnom Penh Tel:+855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens, Route nationale 4, Choam Chao, Dangkoa, Phnom Penh
Boite postale 71, Phnom Penh. Tel: +855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.

Handwritten signatures and initials:
Roude
Caw
[Signature]
[Signature]
[Signature]

~~Handwritten signature~~

ប្រាកដជានឹងត្រូវគេដាក់ទណ្ឌកម្មមិនខាន។ ខ្ញុំ មានការគោរពគាត់ជាខ្លាំង ដោយសារតែឥរិយាបថរបស់គាត់នាឆ្នាំ កន្លងមក: គាត់ បានជួយខ្ញុំដោយផ្ទាល់។ គាត់បានបដិសេធមិនដាក់ទណ្ឌកម្មខ្ញុំ នៅពេលដែលអ្នកទោសប្រហែលសាម សិបនាក់បានរត់រួចពីមុខ ដោយបានបង្កជារូសដល់អ្នកយាមផង។ គាត់ បានអនុញ្ញាតឱ្យខ្ញុំដោះលែងមនុស្ស ជាច្រើន ហើយ គាត់បានទទួលយកការបង្កើត មុខងារ-ខ ដែលជារចនាសម្ព័ន្ធមួយដែលគេអាចដោះលែងអ្នកទោស បាន។

សំណួររបស់លោកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត: ប្រសិនបើលោកធ្លាប់មានទំនាក់ទំនងជាមួយគាត់ ហេតុអ្វីបានជាលោក ទុកឱ្យគេធ្វើទារុណកម្មគាត់?

ឆ្លើយ: ប៉ុន និង ខ្ញុំ ជាអ្នកដែលអាចវាយតម្លៃសម្រេចបាន។ ប៉ុន បានព្យាយាមបញ្ចុះបញ្ចូលគាត់។ ប៉ុន្តែ ដោយសារតែ គាត់នៅតែបន្តប្រកែកមិនឆ្លើយ គ្មានមធ្យោបាយណាផ្សេងទៀតក្រៅពីទារុណកម្មនោះទេ។ ខ្ញុំ សុំបញ្ជាក់ថា ការធ្វើ ទារុណកម្មលើគាត់ គឺមិនជាខ្លាំងទេ (គេជះទឹកកកលើគាត់ -គឺមិនមែនដូចអ្វីដែលបានកត់ត្រាជាភាសាខ្មែរនៅ ក្នុងកំណត់ហេតុចុះថ្ងៃទី១៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨ “ដាក់ទៅក្នុងទឹកកក”- និង បើកកង្ហាដាក់គាត់តែប៉ុណ្ណោះ)។ មិនត្រូវភ្លេចថានូវបាន បានតាមដានការងារនេះយ៉ាងដិតដល់ ហើយ ចង់បាននូវចម្លើយសារភាពពេញលេញមួយ។ ខ្ញុំ សុំជម្រាបថា ខ្ញុំមានការគោរពចំពោះសុនសេន និង រនវេត ប៉ុន្តែ ខ្ញុំ ខ្លាចនូវជា។ ប៉ុន្តែ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំ លែង ខ្លាចនូវជាទៀតហើយ ហើយ ខ្ញុំ អាចជួបតទល់ផ្ទាល់ជាមួយគាត់បាន អំពីអ្វីដែលខ្ញុំគិត។

សំណួររបស់លោកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត: នាពេលនៃការសន្ទនារបស់លោកទាក់ទងនឹងប៉ុលពត តើរនវេត បាន និយាយអ្វីខ្លះប្រាប់លោក?

ឆ្លើយ: គាត់ បាននិយាយថាប៉ុលពត មានការប្រយ័ត្នប្រយ័ងខ្លាំងណាស់ ដូចជាសត្វកណ្តែករើចដែលយកជើងទ្រមេមេ ខ្លាចមេមេធ្លាក់សង្កត់លើអញ្ចឹង។ ហើយ គាត់ បានបន្ថែមទៀតថា គាត់ផ្ទាល់ត្រូវបានប៉ុលពតសង្ស័យ ដោយសារគាត់ មានកម្មកររាប់ពាន់នាក់នៅក្រោមបង្គាប់គាត់។

សំណួររបស់លោកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត: ប្រសិនបើលោកមានការពិភាក្សាបែបនេះជាមួយរនវេត ហើយ តាមអ្វី ដែលលោកបានពន្យល់យើងកាលពីព្រឹកមិញនេះ តើគឺមិនមែនដោយសារតែលោកសួរសំណួរទាក់ទងនឹងការវិវត្តនៃរបប និង ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលរបបនេះបានប្រព្រឹត្តទេឬ? តើ លោកមានបាននិយាយប្រាប់រនវេតពីការព្រួយបារម្ភរបស់លោក ដែរឬទេ?

ឆ្លើយ: មិនមែនទេ។ ទិសដៅនៃការជួបសន្ទនានេះ គឺដើម្បីការពារខ្លួនខ្ញុំពីកំហុសដែលប៉ុលពតអាចស្តីបន្ទោសខ្ញុំ។ វា គឺជាការធ្វើយ៉ាងណាកុំឱ្យប៉ុលពតអាចយកលេសចាប់ខ្ញុំបានដោយងាយស្រួលពេក។ ចាប់ពីពេលនោះមក ខ្ញុំ មិនដែល ទៅជួបគាត់ទៀតទេ ដោយសារតែខ្ញុំមានអារម្មណ៍លំបាកក្នុងការជួបគាត់។ ខ្ញុំ បានទទួលចម្លើយសារភាពរបស់គាត់។

ខ្ញុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា មានទីតាំងស្ថិតនៅ ផ្លូវជាតិលេខ៤ សង្កាត់ ចោមចៅ ខណ្ឌ ដង្កោ ក្រុង ភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ៧១
ទូរស័ព្ទលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩១៤ ទូរសារលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩១៤
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia, National Road 4, Choam Chao, Dangkoa Phnom-Penh
Mail Po Box 71, Phnom Penh Tel:+855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens, Route nationale 4, Choam Chao, Dangkoa, Phnom Penh
Boite postale 71, Phnom Penh. Tel: +855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.

Handwritten signatures and marks at the bottom of the page.

~~000000~~ ០៤១

ខ្ញុំ បានអាន ហើយ បានបញ្ជូនចម្លើយសារភាពនោះទៅថ្នាក់លើ។ ពេលនោះ នួនជា បានសម្រេចឱ្យសម្លាប់គាត់។
នួនជា បានសួរខ្ញុំថា “តើអារន បាននិយាយអ្វីខ្លះ?” ខ្ញុំ បាននិយាយប្រាប់គាត់ពីពាក្យសម្តីរបស់វនវេតទាក់ទងនឹង
កម្មករដែលនៅក្រោមបង្គាប់គាត់(វនវេត) ហើយ នួនជា បាននិយាយថា “អារននេះ មិនមែនធ្វើការតែម្នាក់ឯងទេ
នៅខស្សហកម្ម។ អ្នកផ្សេងទៀតក៏មានអំណាចដូចវាដែរ”។

សំណួររបស់លោកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត: លោកបាននិយាយថាលោកលែងខ្លាចនួនជាទៀតហើយ។ តើលោក
ត្រៀមខ្លួនរួចហើយឬនៅដើម្បីតទល់ជាមួយគាត់?

ឆ្លើយ: យើង ទាំងអស់គ្នាបានស្ងៀមនៅចំពោះមុខទង់បក្សថានឹងបម្រើ បក្ស វណ្ណ (អធន) និង ប្រជាជនកម្ពុជា។ ខ្ញុំ
ត្រៀមខ្លួនរួចហើយដើម្បីនិយាយទៅកាន់នួនជាថា: “បក្សយើង បានធ្វើការប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរចំពោះប្រជាជនយើង។
ប្រសិនបើពួកព្រមទទួលខុសត្រូវដូចខ្ញុំ យើង និងសុំការអភ័យទោសពីប្រជាជនយើង។ ប្រសិនបើ ពួកព្រមទេ
យើងនឹងជជែកគ្នាជាលម្អិត។ សាក្សីមួយចំនួន អាចបញ្ជាក់អះអាងបានអំពីអ្វីដែលខ្ញុំបាននិយាយ”។

ឯកសារច្បាប់ដើមនៃការថតរូបភាពនិងសម្លេង ត្រូវបានបិទស្លាកបោះត្រានៅចំពោះមុខជនត្រូវចោទនេះ និង
មេធាវីរបស់ជននេះ និង ត្រូវបានចុះហត្ថលេខាដោយ យើង ក្រឡាបញ្ជី សហព្រះរាជអាជ្ញា ជនត្រូវចោទ និង មេធាវី
របស់ជននេះ។

ឯកសារច្បាប់ដើមមួយច្បាប់នៃការថតរូបភាពនិងសម្លេង ត្រូវបានប្រគល់ឱ្យជនត្រូវចោទនេះ។

នៅវេលាម៉ោងដប់ប្រាំបី និងប្រាំនាទីល្ងាច យើងបានឱ្យក្រឡាបញ្ជីអានខ្លាំងៗនូវកំណត់ហេតុសួរចម្លើយរបស់ជនត្រូវ
ចោទនេះ ទៅតាមអ្វីដែលបានកត់ត្រា។

អានឱ្យស្តាប់ហើយ ជនត្រូវចោទ មិនមានជំទាស់អ្វីទេ ហើយ សុខចិត្តចុះហត្ថលេខា។

ជនត្រូវចោទ	មេធាវីជនត្រូវចោទ	សហព្រះរាជអាជ្ញា	អ្នកបកប្រែ	ក្រឡាបញ្ជី	សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
Charged person	Lawyer of Charged person	C0-Prosecutors	Interpreter	Greffiers	Co-Investigating Judges
Personne mise en examen	Avocat de la Personne mise en examen	Co-procureurs	Interprète		Co-juges d'instruction

(Signatures and stamps of the parties and officials)

brought into the Communist movement by Saloth Sar and his wife, Khieu Ponnary. He had accompanied Sar to Office 100 in 1963 and had nursed him through bouts of malaria and other ailments. By 1977, however, probably because of his association with the Eastern Zone and with intellectuals of his generation in the Party then being purged, Siet Chhe's credit had run out. Perhaps, as he suggested in his confession, other Party members were jealous of his high status. His arrest was a clear indication that loyalty in the CPK was never a two-way street. Indeed, because Siet Chhe was thought to have betrayed his trust—or perhaps, as he claimed, because he was innocent and still hoped for intercession from Pol Pot—his interrogations were particularly severe. Moreover, just before his arrest he had been working closely with Son Sen. His former mentor, to avoid being implicated himself, was probably zealous in pushing for a confession.

Like Keo Meas, Siet Chhe tried to send private memoranda to the “upper brothers” from S-21. The fact that these documents survive in the archive suggests that they never left the prison. Siet Chhe's high status, however, probably kept Duch and his colleagues from destroying them. They are worth quoting in detail.⁷⁰

In the first of them, written a week after his arrest, Siet Chhe denied the charges leveled against him. Three days later, he wrote to “Brother 89,” Son Sen:

I am suffering horribly, brother! Never in my life have I run into anything like this! When my daughter was in the enemies' [Lon Nol's] prison, I thought it was a normal thing—a struggle between the enemy and us! Now that I'm confined in the revolution's prison (*kuk padevat*) on the other hand, I can't understand it, it's enormously confusing, but in the end I can see clearly that it was the CIA group, the Vietnamese consumers of territory, and people working for the KGB who have dropped me into the revolution's prison.

Siet Chhe told Son Sen that “three traitors” had slandered him. He claimed to have reported everything about the issue “to the Organization in detail through S-21.” By communicating directly with the “upper brothers” he hoped to negotiate his fate. Later in the memorandum, however, he noted that “I have always understood without any firsthand knowledge [of the place] that once entering S-21, very few leave; that is, there's only entering; leaving never happens. Brother, if this is the case, I have no way out.”

His appeal for mercy is rendered more poignant by what seems to be its transparent honesty, its breathlessness, and, as we shall see, by the

brutality of Duch's response. Siet Chhe was terrified. He knew that he was about to be tortured. He wrote:

At S-21 for a week now, the staff have not used any methods at all against my body. I have only been shackled. The staff have taken good care of me. According to the people responsible for me, after five to seven days I would enter stage 2, that is, the stage of being tortured.

Beloved brother! I know I am finished! No matter how the comrades take me and beat me, break my bones to bits, there will be nothing new to report. It is certain that there will be only the flow of blood and feces, or death.

Please rescue me in time, brother. No matter how I die, I will be loyal to the Party to the end.

If you don't rescue your younger brother, he will certainly die! And I will agree to die by my own hand, not allowing the Party Security (*santesuk pak*) to smash me [and thus] saving the honor of Party Security for smashing of [genuine] enemies . . .

This is the final time. . . . Brother, please rescue your younger brother in time. I would be happy to grow rice with my wife and children on a collective farm. I don't need to have any official position. You need not think of that. . . . Please save me, just let me live.

Duch's reply, written after Chhe had been tortured, took issue with the prisoner's contention that he had been framed by treacherous associates. “Painting people black” was an enemy trick, Duch wrote, but the CPK was “so far advanced” that it was always able to detect and overcome such trickery. He went on to say that

in my historical observations, I have never seen a single cadre victimized by trickery aimed to paint him black. The Party doesn't pretend to be worried by this issue. Speaking to be easily understood, [let me say that] there has never been a single cadre who has come into *santebal* because of trickery to paint him black. . . . What's your understanding of the problem, brother?

Looking at the problem: does it arise because the CPK has been deceived by the enemy into painting you black, or because you haven't been straightforward with the CPK? It's my understanding that you haven't been straightforward with the CPK. What's your understanding? I ask you to consider this problem and resolve it. When we agree, we can work together.

Siet Chhe was hard to crack. In June Duch altered his approach. In what may be the cruelest document in the S-21 archive, the interrogator Tuy wrote to Siet Chhe:

Write out the story of [your] sexual activities with your own child in detail because from the standpoint of the masses, this [offense] has been clearly observed. You don't need to deny this. Don't let your body suffer more pain because of these petty matters.

207

